Сценарій до Дня пам'яті героїв Крут

«Квіти у полі, там де Крути…»

Ведучий: Пам'яті героїв Крут присвячується!

Ведуча: 29 січня – День пам'яті героїв Крут – саме там, у 1918 році відбувся бій, що на довгі роки став одним із символів боротьби українського народу за свободу і незалежність.

Ведуча: Крути – це великий перелом на межі двох століть. Ми вчитуємось у цю сторінку історії. Читаємо і не розуміємо: чому так сталось? Чому ніхто не помітив у той радісний час визволення України, що на нашу землю насувалась чорна тінь?

Ведуча: 29 січня 1918 року назва невеликої станції Крути, що розташована на Чернігівщині уздовж лінії Бахмач-Київ, ознаменувала відлік нового духовного злету нації, який уже протягом майже століття є національним символом для десятків поколінь борців за свободу та незалежність.

Йшов 1918 рік. Четвертим Універсалом Центральна Рада проголосила Українську Народну Республіку самостійною, ні від кого незалежною, суверенною державою. Проте більшовицька влада не хотіла так просто віддавати свого «молодшого брата». Після захоплення Харкова та Полтави більшовики спрямували своє шеститисячне військо на Київ під проводом М.Муравйова.

Ведуча: На той час в Центральній Раді не було армії. Основна її частина була розбита більшовиками, а інша перейшла на бік червоних, спокусившись фальшивими обіцянками.

У той важкий і грізний час на оборону рідного краю стали лише невеликі частини ідейних борців. У Києві сформувався курінь із студентів та учнів гімназії. Їх було 300.

Ведуча: Сили були надто нерівні. Побачивши безперспективність подальшої битви, комендант юнацького куреня дав наказ відступати. Але поки це слово дійшло з одного боку колії, де були юнаки старшинської школи, на протилежний бік до студентів, хтось замінив слово «відступати» на «наступати». Юнаки-курсанти відійшли назад, а студенти кинулись вперед. На смерть… Пішли на ворога з багнетами, бо набоїв уже не було. І падали, падали у нерівному бою. Коли зачорніла ніч, на крутянських полях лежали сотні трупів.

Читець: *П'янила ниву кров їх чиста*

Звершилося: вже бій стихав,

І впали всі героїв триста!

Останніх, смілих – гнів садиста

В полоні всіх закатував.

Ведуча: 35 забрано в полон, двадцять сім здорових і вісім поранених. Довго і жорстоко катували їх. Та не впали на коліна, не просили пощади і помилування. Мужньо зустріли вирок: поранених відправити до Харкова, розстріляти. Наближалася страшна хвилина для засуджених. Один починає, всі інші підхоплюють «Ще не вмерла Україна». І вже лежать тіла юнаків на снігу, политому їхньою кров'ю.

Селяни з навколишніх сіл забрали їхні тіла, поховали за християнським звичаєм.

1 березня 1918 року, після звільнення Києва, було закуплено 200 домовин для перевезення тіл загиблих. Після тривалих розшуків за допомогою місцевих селян були знайдені ями, в яких лежали тіла героїв. Однак усіх загиблих знайти не вдалося.

19 березня 1918 року до Києва приїхав сумний поїзд. Убитих було поховано у спільній могилі на Аскольдовій горі – на аристократичному кладовищі в центрі Києва.

Ведуча: Кров під Крутами не була пролита марно. З неї, наче з безсмертя, розцвітають пелюстки Волі. Вже 29 січня 1919 року на роковини бою під Крутами, до Аскольдової могили героїв прийшли студенти й гімназисти. Вони дали клятву на вірність Україні, на вірність тим ідеям, за які життям заплатили герої.

Слово про загиблих виголосив професор Михайло Грушевський. Він, зокрема, сказав: «Стримайте ж Ваші сльози, які котяться! Ці юнаки поклали свої голови за визволення Вітчизни, і Вітчизна збереже про них вдячну пам'ять на віки вічні!».

Крути, без сумніву, були, є і будуть завдяки героїзму молодих студентів, однією з героїчних сторінок нашої історії.

Ведучий: 300 юнаків-героїв пішло в безсмертя. Вони показали приклад мужності, відданості і незборимості духу. Герої не вмирають. Вони живуть у пам'яті і справах наступних поколінь. Тож вшануймо пам'ять полеглих хвилиною мовчання.

ХВИЛИНА МОВЧАННЯ.

Ведуча: Так , як ваші ровесники стали на захист України в нерівному бою станьте Ви на **мирну** битву за Україну. Заспіваймо ж, як і герої Крут, наш гімн “ Ще не вмерла Україна “.

Звучить Гімн України.

ЧИТЕЦЬ.

Ви за свободу гинули без скарги,

Серед потоків і руїн.

Вічна Вам пам’ять, Вічна Вам слава

І наш доземний уклін.

Читець: *Слава, слава Україні і її народу,*

Що своїм життям безцінним захищав свободу,

Що довідну самостійність розумом відстояв,-

Тричі слава Україні і її героям.